

ΕΥΡΩΠΗ ΠΝΙΓΜΕΝΗ ΣΤΑ ΚΑΥΣΑΕΡΙΑ

Εξαιρετικά υψηλά είναι τα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης στις περισσότερες ευρωπαϊκές πόλεις, σύμφωνα με έκθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Ενέργειας (ΕΕΑ).

Ο μέσος όρος ζωής ενός Ευρωπαίου μειώνεται κατά μέσο όρο κατά οχτώ μήνες από τις παρενέργειες της ρύπανσης της ατμόσφαιρας, η οποία αποτελεί σημαντική αιτία για εμφάνιση καρκίνων, αναπνευστικών και καρδιακών παθήσεων.

Τα ποσοστά είναι αρκετά ανησυχητικά ακόμα και με βάση τα πολύ χαμηλά ανώτατα επιτρεπτά όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με την έκθεση, η έκθεση των κατοίκων των ευρωπαϊκών πόλεων στην ατμοσφαιρική ρύπανση ξεπερνά τα επιτρεπόμενα όρια όπως αυτά έχουν τεθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.) όσο και από την Ε.Ε.

Καθώς τα επιτρεπόμενα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι **πολύ χαμηλότερα** από τα αντίστοιχα του Π.Ο.Υ. τα στοιχεία της έκθεσης παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις. Έτσι, με **βάση τα ευρωπαϊκά όρια το 21% των κατοίκων** των ευρωπαϊκών πόλεων κινδυνεύουν από την ατμοσφαιρική ρύπανση. Όμως **σύμφωνα με τα όρια του Π.Ο.Υ. το σύνολο των ευρωπαϊκών αστικών περιοχών (100%)** παρουσιάζουν επικίνδυνα επίπεδα ρύπανσης, πολύ υψηλότερα των επιτρεπομένων.

Κυριότερα στοιχεία-ενώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στις ευρωπαϊκές πόλεις, είναι το διοξείδιο του αζώτου, το ενεργό οξυγόνο (όζον), το θειικό οξύ και τα αιωρούμενα σωματίδια που αλληλεπιδρούν μέσω χημικών ενώσεων. Αν και σε γενικές γραμμές παρατηρείται μείωση των επικίνδυνων ρυπογόνων στοιχείων την τελευταία δεκαετία, τα επίπεδα είναι ακόμα ιδιαίτερα υψηλά και στις περισσότερες περιπτώσεις επικίνδυνα.

Βασικοί παράγοντες της δημιουργίας ατμοσφαιρικής ρύπανσης είναι τα καυσαέρια των οχημάτων, η βιομηχανία και η ρύπανση από τα νοικοκυριά. Οι χημικές ενώσεις διαφορετικών σωματιδίων στην ατμόσφαιρα έχουν ως αποτέλεσμα την δημιουργία εξαιρετικά επικίνδυνων για τον άνθρωπο ουσιών, οι οποίες εκτός της ατμόσφαιρας, “εισβάλλουν” στα υδάτινα αποθέματα, τη γη και τη διατροφική αλυσίδα.

Ένα επικίνδυνο παράδειγμα χημικής ένωσης στην ατμόσφαιρα είναι η δημιουργία του διοξειδίου του αζώτου. Η βιομηχανία και τα οχήματα συμβάλλουν στην δημιουργία μονοξειδίου του αζώτου. Το μονοξείδιο του αζώτου (NO) απελευθερώνεται στον αέρα και μέσω χημικών αντιδράσεων με άλλα στοιχεία και με τη βοήθεια της ηλιακής ακτινοβολίας μετατρέπεται σε διοξείδιο του αζώτου (NO₂) το οποίο έχει καταστρεπτικές επιπτώσεις σε χλωρίδα και πανίδα.
[1]

Η συγκέντρωση **όζοντος** είναι ιδιαίτερα υψηλή για το 18% των ευρωπαϊκών αστικών περιοχών σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά στάνταρ, όμως σύμφωνα με τα πολύ υψηλότερα στάνταρ του Π.Ο.Υ. το σύνολο των ευρωπαϊκών πόλεων υπερβαίνει τα τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια.

Η υπερβολική συγκέντρωση όζοντος στην ατμόσφαιρα αποτελεί σύμφωνα με την έκθεση εξαιρετικά επικίνδυνο φαινόμενο κυρίως για τις χώρες τους ευρωπαϊκού νότου, λόγω της μεγάλης ηλιοφάνειας σε αυτές, αφού συμβάλλει στην αύξηση των αναπνευστικών παθήσεων και προβλημάτων.

Πολύ υψηλές είναι και οι συγκεντρώσεις των **αιωρούμενων σωματιδίων** (PM10) για το 80% των ευρωπαϊκών πόλεων (σύμφωνα με Π.Ο.Υ.), αλλά όχι και για τα πολύ χαμηλά όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μόλις το 20% σύμφωνα με τα στάνταρ της).

Καλύτερα φαίνεται να είναι τα πράγματα σχετικά με το επικίνδυνο θειικό οξύ, όχι επειδή είναι χαμηλά (άνω του 60% σύμφωνα με τα στάνταρ του Π.Ο.Υ.), αλλά επειδή παρουσιάζεται σταθερή πτώση στην εμφάνισή του που ξεπερνά το 20% την

τελευταία δεκαετία.

Η ποιότητα ζωής μειώνεται δραματικά από την ατμοσφαιρική ρύπανση των αστικών περιοχών. Σύμφωνα με την έκθεση οι Ευρωπαίοι χάνουν κατά μέσο όρο **8 μήνες ζωής** εξαιτίας ασθενειών και παθήσεων που σχετίζονται ή δυσχεραίνονται από την ατμοσφαιρική ρύπανση. Όμως αυτή η εκτίμηση ποικίλλει. Για παράδειγμα, σε έκθεση του 2011, υπολογιζόταν ότι οι κάτοικοι της **Βουδαπέστης**, πρωτεύουσας της Ουγγαρίας, **χάνουν κατά μέσο όρο δύο χρόνια από τη ζωή τους**. Το 2002 σύμφωνα με έρευνα του Α.Π.Θ. το προσδόκιμο ζωής των κατοίκων της **Θεσσαλονίκης** μειωνόταν κατά ένα χρόνο εξαιτίας της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Την ίδια στιγμή η **Αθήνα**, φιγουράρει στις πρώτες θέσεις κάθε λίστας των τελευταίων ετών για τις πιο μολυσμένες πόλεις της Ευρώπης.

Διαβάστε την έκθεση Air Quality In Europe – 2012 Report [εδώ](#)

---

[1] Εργοερευνητική, “Οξειδία του Αζώτου”

Πηγές: **Guardian, European Environment Agency, Air Quality News**

Φωτό:wikipedia

Άρης Καπαράκης
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
ariskaparakis@gmail.com

25 Σεπτεμβρίου 2012